

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1028/2014
16.12.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље А.М. из Б., чији је пуномоћник Б.Т., адвокат из Б., против туженог S. ДОО из Н.Б., чији је пуномоћник Ј.И., адвокат из Б., ради поништаја одлуке и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2276/11 од 02.10.2013. године, у седници већа одржаној 16.12.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2276/11 од 02.10.2013. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 3730/10 од 24.05.2010. године, исправљена решењем од 06.04.2011. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3730/10 од 24.05.2010. године, исправљеном решењем од 06.04.2011. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог број 3961/19-50117 од 29.09.2006. године, којим је тужилци престао радни однос са даном 31.10.2006. године, као и да се обавезе тужени да тужилцу врати на рад у радни однос на радно место у складу са њеном стручном спремом и радним способностима, а ставом другим изреке је обавезана тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 108.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 2276/11 од 02.10.2013. године, одбио као неосновану жалбу тужиље и потврдио првостепену пресуду.

Против другостепене пресуде тужилца је благовремено преко пуномоћника изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ 125/04 и 111/09), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужила била у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од 01.01.2003. године, распоређена на радно место персонални администратор у Организационој јединици ХР. На основу Анекса уговора о раду од 01.11.2005. године, због потребе процеса и организације рада, тужила је премештена на послове администратора за ЗНР у Организационој јединици QM, са описом послова у члану 1. тог анекса. Оспореним решењем туженог од 29.09.2006. године тужили је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом услед организационих и економских промена. У решењу је наведено да јој радни однос престаје са даном 31.10.2006. године уз исплату утврђене отпремнине. Према образложењу оспореног решења, доношење одлуке оснивача о статусним променама туженог од 12.09.2006. године, условило је организационе и економске промене које су резултирале усвајањем Правилника о систематизацији и организацији радних места код туженог од 19.09.2006. године, што је довело до укидања Организационе јединице QM у којој је тужила била распоређена Анексом уговора о раду и њеног радног места, при чему тужили није могло да се обезбеди обављање других послова, нити да се оспособи за рад на другим пословима. Тужени је на основу уговора о обављању привремених и повремених послова преко омладинско-студентске задруге од 22.05.2006. године, 31.08.2006. године и 01.01.2007. године, ангажовао Д.М. за обављање привремених и повремених послова који се обављају преко омладинске и студентске задруге у оквиру радних места: допунски рад у софтверу, допунски послови администратора, допунски послови у оперативи.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев за поништај наведеног решења туженог, закључујући да је оспорено решење законито јер је код туженог услед насталих технолошких, економских и организационих промена укинута радно место тужиле, те да јој је исплаћена отпремнина.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни касациони суд налази да због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно утврђено, због чега се за сада не може прихватити као правилан наведени закључак нижестепених суда.

Према одредби члана 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Сврха технолошког вишка је отпуштање радника због боље организације, (спајање одељења или радних места), технолошких промена (радno место је постало непотребно услед технолошких иновација које се уводе) и због економских

промена (финансијске тешкоће). Међутим, у решењу о отказу уговора о раду због престанка потребе за радом запосленог, није довољно да послодавац наведе да је дошло до ових промена, већ је потребно да оне заиста и постоје.

Из чињеничног утврђења произилази да је тужени преко омладинско-студентске задруге пре, али и након доношења решења о отказу уговора о раду тужиљи, ангажовао Д.М. за обављање привремених и повремених послова. Имајући у виду опис радног места на које је тужиља на основу уговора о раду од 01.01.2003. године била распоређена, а који јој је побијаним решењем отказан, у спроведеном поступку је остало неразјашњено да ли је радно место тужиље постало непотребно и да ли су накнадно примљени радници обављали послове њеног радног места. Ове чињенице, од којих зависи правилна примена материјалног права, нису утврђене.

Како је нејасно из којих разлога је тужиљи заиста отказан уговор о раду и да ли су наведени послови накнадно примљених радника и одговарајући послови и да ли се ради о одговарајућем радном месту на којима је тужиља могла бити распоређена након укидања свог радног места, те да ли се на иста могла распоредити с обзиром на степен стручне спреме коју поседује, нижестепене пресуде су морале бити укинуте.

У поновном поступку, првостепени суд ће утврдити наведене чињенице и правилном применом материјалног права поново одлучити о захтеву тужиље у овој парници. При томе ће имати у виду одредбу члана 171. Закона о раду према којој послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада, ради премештаја на други одговарајући посао, због потребе процеса и организације рада. То даље подразумева да измена уговорених услова рада или понуда измене уговора о раду, зависи пре свега од воље послодавца.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 407. став 2. ЗПП је одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**